

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 21C/279/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315207799
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Farkašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2016:1315207799.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Beatou Farkašovou v právnej veci žalobkyne: S. X. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom od A. X, S., zast. JUDr. Michal Krutek, s.r.o., advokátskou kanceláriou, Hlavná 11, Trnava, proti žalovanému: Y. D. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. A. X, S., zast. JUDr. Andrejom Garom, advokátom, Štefánikova 14, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.
Súd priznáva žalovanému náhradu trov konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou došlou súdu dňa 14.04.2015 domáhala určenia, že nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX kat. úz. U., a to stavba - rozostavaná stavba bez súpisného čísla postavená na parcele č. 256/92 zast. plochy a nádvorja o výmere 286 m², patrí do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu.

Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným sú manželia od 06.07.2012, z ktorého manželstva sa narodila Y. W.L. dňa XX.XX.XXXX. Návrh na rozvod ich manželstva podaný na súd dňa 16.03.2015, ktoré konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 38P 104/2015. Počas manželstva strany sporu v období od roku 2013 - 2015 postavili stavbu - rodinný dom zapísaný na LV č. XXXX rozostavanú stavbu bez súpisného čísla postavený na parc. č. 256/92, ktorý je v katastri nehnuteľností na LV zapísaný výlučne vo vlastníctve žalovaného, ktorý je zároveň aj výlučným vlastníkom parc. č. 256/92, ktorú nadobudol pred uzavretím ich manželstva. Predmetný rodinný dom začali strany sporu stavať na základe stavebného povolenia zo dňa 27.02.2013 vydaného na žalovaného ako stavebníka a z tohto dôvodu bol žalovaný zapísaný ako výlučný vlastník tejto rozostavanej stavby na LV. Počas trvania manželstva žalobkyňa nikdy so žalovaným neuzavrela žiadnu dohodu o zúžení ich bezpodielového spoluvlastníctva, preto predmetná nehnuteľnosť patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva (ďalej len „BSM“).

Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe preukazovala žalobkyňa tým, že právne postavenie strán sporu ohľadne predmetnej nehnuteľnosti je neisté a účelom určovacej žaloby bolo poskytnutie jej právnej ochrany, nakoľko právne pomery sú ohrozené neistotou, nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností. Z dôvodu, že žalovaný je na LV č. XXXX kat. úz. U. zapísaný ako výlučný vlastník predmetnej nehnuteľnosti, tento stav mu umožňuje bez akéhokoľvek obmedzenia nakladať s nehnuteľnosťou bez súhlasu žalobkyne napriek tomu, že nehnuteľnosť patrí do ich BSM. Z dôvodu, že manželstvo žalobkyne a žalovaného stále trvá, žalobkyňa sa na súde nemôže domáhať vyporiadania ich BSM, aby súd v rámci predbežnej otázky riešil predmet ich BSM. Vzhľadom k tomu, že konanie o rozvode manželstva strán sporu sa právoplatne skončí po dlhšej dobe, existuje reálne nebezpečenstvo, že do tejto doby by žalovaný predal predmetnú nehnuteľnosť a tým by došlo k porušeniu vlastníckych práv žalobkyne.

2. Žalovaný so žalobou žalobkyne nesúhlasil, túto žiadal zamietnuť z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na určovacej žalobe. Poukázal na skutočnosť, že žaloba bola podaná predčasne z dôvodu, že konanie o rozvod manželstva medzi žalobkyňou a žalovaným nebolo právoplatne skončené (v čase podania žaloby č.k. 21C 279/2015), preto nie je možné hovoriť o vyporiadaní BSM, nejedná sa o vyporiadanie celej masy BSM. Vlastnícke právo žalobkyne k predmetnej nehnuteľnosti a skutočnosť, že nehnuteľnosť patrí do BSM strán sporu nebolo nikdy žalovaným spochybnené. Tvrdenia žalobkyne považoval žalovaný za účelové bez existencie dôvodnej obavy na základe ktorej by bolo možné usudzovať, že žalovaný má úmysel s predmetnou nehnuteľnosťou v budúcnosti nakladať ako s nehnuteľnosťou v jeho výlučnom vlastníctve.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámil sa s listinnými dokladmi: sobášnym listom strán sporu, LV č. XXXX kat. úz. U., Rozhodnutím Mestskej časti Bratislava - Rača čj. UPSP-3311/2013/1748/2012/PR zo dňa 27.02.2013, Zápisnicou o pojednávaní na Okresnom súde Piešťany č.k.-2016 zo dňa 16.03.2016, Žiadosťou žalobkyne o zapísanie vlastníka do kolaudačného rozhodnutia zo dňa 02.04.2015, Odpoveďou Mestskej časti Bratislava - Rača žalobkyňi zo dňa 13.05.2015, Prehlásením žalovaného o nesúhlase zápisu žalobkyne do kolaudačného rozhodnutia zo dňa 27.04.2015, Oznamením žalobkyne adresovanom Miestnemu úradu Bratislava Rača o užívaní neskolaudovanej novostavby žalovaným zo dňa 22.03.2016, mailovou korešpondenciou medzi stranami sporu, rozsudkom tunajšieho súdu č.k.38P/104/2015-399 zo dňa 15.03.2016 s návrhom na začatie konania, Vyšetrovacím spisom OR PZ Bratislava III č. ORP-182-VYS-B3-2016, obsahom spisu tunajšieho súdu č.k. 11Pc 5/2016, ako i celým obsahom spisu prejednávanej veci, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

4. Žalobkyňa a žalovaný uzavreli dňa 06.07.2012 manželstvo, z ktorého sa narodilo jedno dieťa: Y. W., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k.38P/104/2015-399 zo dňa 15.03.2016 bolo ich manželstvo právoplatne rozvedené dňa 29.04.2016.

Rozhodnutím Mestskej časti Bratislava - Rača čj. UPSP-3311/2013/1748/2012/PR zo dňa 27.02.2013 bolo vydané stavebné povolenie na stavbu „novostavby rodinného domu Bratislava -Rača“/ na parc.č. 256/31 (t.č. parc. č. 256/31 a parc. č. 256/92) pre stavebníka žalovaného. Listom zo dňa 02.04.2015 adresovanom Miestnemu úradu Bratislava Rača žiadala žalobkyňa o zápis jej osoby do kolaudačného rozhodnutia ako manželky žalovaného z dôvodu, že rodinný dom začali stavať spoločne na základe vyššie uvedeného stavebného povolenia počas trvania ich manželstva. Prehlásením zo dňa 27.04.2015 žalovaný nesúhlasil so zápisom žalobkyne do kolaudačného rozhodnutia z dôvodu, že pozemok, na ktorom je postavený rodinný dom nadobudol on pred uzavretím manželstva so žalobkyňou.

Z LV č. XXXX kat. úz. U. súd zistil, že žalovaný je výlučný vlastník parc. č. 256/31 zast. plochy a nádvorí o výmere 531 m²; parc. č.256/92 zast. plochy a nádvorí o výmere 286 m² a rozostavanej budovy postavenej na parc. č. 256/92. V časti TARCHY sú na LV zapísané 3 záložné práva na predmetnú rozostavanú stavbu.

Zo zápisnice o pojednávaní na Okresnom súde Piešťany č.k.-2016 zo dňa 16.03.2016 súd zistil, že žalovaný v právnej veci úpravy práv a povinností k mal. Y. W. uviedol okrem iného, že žalobkyňa podala žalobu o určenie, že predmetná rozostavaná stavba patrí do BSM strán sporu (č.k. prejednávaná vec č.k. 21C 279/2015) nezmyselne, pretože bez ohľadu na to, kto je v súčasnosti písaný na LV, dom bol nadobudnutý za trvania manželstva, žalovaný to dobre vie, že je spoločným majetkom strán sporu.

Zo spisu tunajšieho súdu č.k.11Pc 5/2016 súd zistil, že žalovaný dňa 13.09.2016 podal proti žalobkyňi žalobu o vyporiadanie ich BSM, ktoré konanie do dnešného dňa nie je právoplatne ukončené. Do masy BSM zahrnul i rodinný dom zapísaný na LV č. XXXX v kat. úz. U. postavený na parc. č. 256/31 a 256/92. Žalobkyňa naliehavý právny záujem na určovacej žalobe preukazovala tým, že bez rozhodnutia súdu nebude pripustená do stavebného konania ohľadne predmetnej rozostavanej stavby rodinného domu ako manželka žalovaného, nakoľko dom stavali obaja počas trvania ich manželstva, nie je skolaudovaný a keďže je žalovaný zapísaný na LV ako výlučný vlastník predmetnej nehnuteľnosti, túto by bez vedomia a súhlasu žalobkyne mohol odpredať. Žalovaný síce na jednej strane deklaruje práva žalobkyne ako bezpodielovej spoluvlastníčky k predmetnej stavbe, avšak na druhej strane tieto popiera tým, že žalovaný sa vyjadril, že si neželá, aby žalobkyňa do nehnuteľnosti vstupovala, pričom pokiaľ by nedošlo o určovacou žalobou k určeniu jej vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, jej spoluvlastníctvo bude pred štátnymi orgánmi a tretími osobami sporné, čo bude zakladať ďalšie súdne konania, v ktorých bude musieť žalobkyňa dokazovať, že predmetná nehnuteľnosť patrí do BSM so žalovaným. Po podaní žaloby žalovaným na tunajší súd o vyporiadanie BSM dňa 13.09.2016 pod č.k. 11Pc 5/2016 žalobkyňa preukazovala svoj naliehavý právny záujem na určovacej žalobe v prejednávanej veci tým,

že k dnešnému dňu nedošlo medzi stranami sporu k dohode ohľadne vyporiadania BSM a je predpoklad dlhšieho obdobia trvania súdneho konania č.k. 11Pc 5/2016; žalovaný síce nepopiera vlastnícke právo žalobkyne k predmetnej nehnuteľnosti, avšak neumožňuje jej ho realizovať. V tomto smere žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že keď chcela vstúpiť do predmetného rodinného domu 08.03.2015, bolo jej v tom zabránené súkromnou bezpečnostnou službou.

Žalovaný namietal, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na určovacom petite, nakoľko on nikdy nepopieral a nepopiera jej vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti, teda jej vlastnícke právo nie je sporné a v súčasnosti žiadna právna neistota vo vzťahu k jej vlastníckemu právu k nehnuteľnosti neexistuje. Rovnako nie sú sporné ani jej užívacie práva k nehnuteľnosti. Žalovaný považoval za právne neakceptovateľné odôvodňovať naliehavý právny záujem dĺžkou trvania konania o vyporiadanie BSM, nakoľko na právnom postavení žalobkyne by sa nič nezmenilo. Žalovaný predmetnú nehnuteľnosť nezaťažuje, nepredáva, neprenajíma.

5. Podľa § 126 Obč. zák., vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak

Podľa § 217 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Určovací žaloba podľa § 137 písm. c) CSP je svojou povahou žalobou preventívnou, ktorej účelom je predísť stavu právnej neistoty ohľadne určitého práva alebo jeho výkonu a jej význam je rýdzo praktický - nastoliť istotu v ohrozených právnych vzťahoch. Ustanovenie citovaného zákonného ustanovenia vyžaduje istú kvalitu určovacej žaloby spočívajúcu v tom, že žalobca musí preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žaloba na začatie konania s petitom určovacím je prostriedkom procesnej prevencie a možno ju podať predovšetkým tam, kde do oprávnených práv a záujmov ešte nebolo zasiahnuté a kde sa podaním žaloby predíde zásahu alebo sa vytvorí základ pre usporiadanie právneho vzťahu medzi stranami sporu. Tam, kde k zásahu došlo, je namieste petit iný než určovací. Právny záujem je naliehavý v tom zmysle, že žalobca nemá možnosť domáhať sa ochrany svojich práv a oprávnených záujmov iným procesným prostriedkom a existujúca spornosť z právneho vzťahu medzi stranami sporu môže byť odstránená len podaním žaloby s petitom určovacím. Žaloba, ktorý nerieši spornosť vzťahu strán sporu, nie je procesne prípustná. Úspešne môže podať žalobu určovaciu len ten, kto má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, ktorý tu nahrádza vecnú legitimáciu účastníka. Podmienkou je, aby žalobca mal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a to na určení proti označenému žalovanému, ak sa žalobou vytvorí pevný základ pre právne vzťahy strán sporu a tým sa potom zabráni prípadným ďalším žalobám.

6. V posudzovanej veci sa žalobkyňa domáhala určenia, že nehnuteľnosť - rozostavaná stavba postavená na parc. č. 256/92 zast. plochy a nádvoria o výmere 286 m² zapísaná na LV č. XXXX kat. úz. U. patrí v celosti do BSM žalobkyne a žalovaného.

Hlavným predpokladom úspešnosti určovacích žalôb je preukázanie naliehavého právneho záujmu na určení v zmysle § 137 písm. c) CSP, pričom súd v každom štádiu konania musí mať za doloženú existenciu takéhoto záujmu, v opačnom prípade bez skúmania vecnej stránky veci musí žalobný návrh ako neprípustný zamietnuť.

V konaní bolo nesporne preukázané, že manželstvo žalobkyne a žalovaného bolo právoplatne rozvedené dňa 29.04.2016. Dňa 13.09.2016 podal žalovaný proti žalobkyňi žalobu o vyporiadanie ich BSM vedenú na tunajšom súde pod č.k. 1Pc 5/2016, ktoré konanie do dnešného dňa nie je právoplatne ukončené, pričom do masy BSM zahrnul i rodinný dom zapísaný na LV č. XXXX v kat. úz. U. postavený na parc. č. 256/31 a 256/92, ktorý je predmetom prejednávanej veci o určení, že patrí do BSM strán sporu /č.k. 21C 279/2015/.

Žalobkyňa svoj naliehavý právny záujem na určovacej žalobe preukazovala tým, že výrokom súdu sa odstráni právna neistota medzi stranami sporu zápisom jej osoby ako bezpodielovej spoluvlastníčky na LV č. XXXX kat. úz. U., a to rozostavanej stavbe - rodinnému domu postavenom na parc. č.

256/92. Žalobkyňa v čase podania žaloby súčasne naliehavý právny záujem preukazovala tým, že bez rozhodnutia súdu nebude pripustená do stavebného konania ohľadne predmetnej rozostavanej stavby rodinného domu ako manželka žalovaného a tento by nehnuteľnosť bez jej vedomia a súhlasu mohol odpredať tretím osobám. Keďže žalovaný fakticky popiera vlastnícke právo žalobkyne k predmetnej nehnuteľnosti tým, že sa vyjadril, že si neželá, aby žalobkyňa do nehnuteľnosti vstupovala, pričom pokiaľ by nedošlo určovacou žalobou k určeniu jej vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, jej spoluvlastníctvo bude pred štátnymi orgánmi a tretími osobami sporné, čo bude zakladať ďalšie súdne konania, v ktorých bude musieť žalobkyňa dokazovať, že predmetná nehnuteľnosť patrí do BSM so žalovaným.

V priebehu konania žalovaný dňa 13.09.2016 podal na tunajší súd žalobu č.k. 11Pc 5/2016 o vyporiadanie BSM strán sporu, pričom v tomto štádiu konania žalobkyňa preukazovala svoj naliehavý právny záujem na určovacej žalobe v prejednávanej veci tým, že k dnešnému dňu nedošlo medzi stranami sporu k dohode ohľadne vyporiadania BSM a je predpoklad jeho dlhšieho obdobia trvania; žalovaný síce nepopiera vlastnícke právo žalobkyne k predmetnej nehnuteľnosti, avšak neumožňuje jej ho realizovať. V tomto smere žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že keď chcela vstúpiť do predmetného rodinného domu 08.03.2015, bolo jej v tom zabránené súkromnou bezpečnostnou službou.

Ako súd vyššie uviedol, podmienkou, aby žalobkyňa mala právny záujem na požadovanom určení proti označenému žalovanému je to, že sa žalobou vytvorí pevný základ pre právne vzťahy strán sporu a tým sa potom zabráni prípadne ďalším žalobám. Je však nepochybné, že na tunajšom súde už prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka vyporiadania BSM strán sporu, ktorej predmetom je i nehnuteľnosť, ku ktorej sa žalobkyňa domáha určenia, že patrí do BSM strán sporu. Odhliadnuc od toho, že od začiatku žalovaný nikdy nepopieral, že predmetná nehnuteľnosť - rodinný dom na parc. č. 256/92 zapísaný na LV č. XXXX kat. úz. U. patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného, súd v konaní č.k.11Pc 5/2016 o vyporiadanie BSM sa musí a bude zaoberať prejudiciálnou otázkou, či predmetný rodinný dom patrí do BSM strán sporu alebo nie (v podstate táto otázka je vyriešená, nakoľko žalovaný sám túto skutočnosť deklaruje v žalobe o vyporiadanie BSM, ktorú na súd podal), čím sa odstráni stav právnej neistoty medzi stranami sporu ohľadne vlastníctva predmetného rodinného domu a na tomto základe by súdnym rozhodnutím došlo následne k vyporiadaniu BSM. V tomto dôsledku by teda bolo nadbytočné posudzovať a rozhodovať osobitným výrokom súdu v tomto konaní č.k. 21C 279/2015, či predmetná nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu, keďže žalobou v tomto konaní sa nevytvorí pevný právny základ pre právne vzťahy medzi stranami sporu, keďže už do týchto vzťahov bolo zasiahnuté podanou žalobou pred tunajším súdom o vyporiadanie BSM č.k. 11Pc 5/2016, v ktorej sa predbežne bude riešiť otázka bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu k predmetnej nehnuteľnosti. Žalobou v prejednávanej veci by sa nevytvoril pevný základ pre právne vzťahy strán sporu, pričom už v priebehu tohto konania sa nezabránilo ďalšej žalobe týkajúcej sa predmetnej nehnuteľnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti teda súd žalobu zamietol v súlade s § 137 písm. c/ CSP z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení. Z tohto dôvodu súd bližšie nevyhodnocoval výsledky vykonaného dokazovania týkajúce sa skutkového stavu veci. V neposlednom rade je potrebné uviesť, že ak aj v čase podania žaloby existoval naliehavý právny záujem žalobkyne na určovacej žalobe, súd v súlade s § 217 CSP posudzuje vec v čase vyhlásenia rozsudku, kedy už prebiehalo ďalšie konanie týkajúce sa okrem iného i predmetu tohto konania, a to konanie o vyporiadanie BSM strán sporu, v ktorom sa predbežne vyrieši otázka spoluvlastníctva strán sporu k predmetnému rodinnému domu a dôjde navyše prípadne k jeho vyporiadaniu.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP tak, že náhradu trov konania priznal žalovanému ako úspešnej strane sporu podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom o ich výške súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.